

Ο «Νικόλαος Παναγιώτου Λουράντος» από τα Κύθηρα

Γνωστές και άγνωστες πτυχές των Ελλήνων μεταναστών του 20ου αιώνα που ευεργέτησαν την χώρα υποδοχής τους και την πατρίδα καταγωγής τους.

της Σεβαστης – Ειρήνης (Νίνα) Παπαναστασίου

Είναι γεγονός πως κάθε φορά που μου ζητιέται να αναφερθώ στον Ελληνισμό της διασποράς συγκινούμαι επειδή πιστεύω ακράδαντα, όπως και πολύς κόσμος, πως ο απόδημος ελληνισμός είναι ο πραγματικός ελληνισμός. Οι περισσότεροι πρόγονοί μας μετανάστες ξεκίνησαν στις χώρες που κατέληξαν ,φεύγοντας από την Ελλάδα, από μηδενική βάση .Σιγά -σιγά προόδευσαν μεγαλούργησαν χωρίς να φύγει η Ελλάδα από μέσα από την ψυχή τους και βοήθησαν την πατρίδα τους με κάθε τρόπο υλικά και ηθικά. Εξ άλλου είμαι κι εγώ ένα από τα κύτταρα του απόδημου Ελληνισμού. Συγκεκριμένα, γεννήθηκα στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου , 3η γενιά μεταναστών από Κύθηρα, Κρήτη και Σύμη.

Με τα Κύθηρα, τόπο καταγωγής του παππού, πατέρα του πατέρα μου έχω μια ιδιαίτερη σχέση από τότε που επαναπατριστήκαμε στην Ελλάδα. Όσες ιστορίες μου αφηγούνταν ο παππούς μου, όταν ήμουν μικρή ,για τα Κύθηρα και ειδικά για το χωριό του τα «Καλησπεριάνικα» τις βρήκα μπροστά μου όταν επισκέφθηκα για πρώτη φορά το νησί και τις βιώνω μέχρι σήμερα. Θυμάμαι την ρίμα που μου έλεγε για το χωριό μας Καλησπεριάνικα η οποία το χαρακτήριζε σαν Μεγάλη Πολιτεία με Σαράντα Μαγαζιά και Εξήντα Καφενεία! Είχα τόσο απορήσει που τον ρώτησα πως είναι δυνατόν ένα μικρό χωριό σε ένα μικρό νησί να έχει τόσα μαγαζιά και τόσα καφενεία. Η απάντησή του ήταν απλή. Εκείνα τα χρόνια που ήταν νέος και δεν είχε μεταναστεύσει ακόμα στην Αίγυπτο, τόσα ήταν τα κατοικήσιμα σπίτια πολλά από τα οποία διέθεταν χώρους εργασίας (τα μαγαζιά) για μαστορέματα των ανδρών, για τον αργαλειό των γυναικών και για άλλες οικιακές δραστηριότητες. Όμως όλα τα σπίτια ήταν πάντα ανοικτά να δεχθούν τους συγχωριανούς για καφεδάκι,(καφενεία) η βεγγέρες με κουβεντούλα πότε στη πεζούλα της αυλής την καλοκαιρία ή κοντά στο τζάκι τις κρύες μέρες. Διαβεβαιώνω πως και σήμερα, το χωριό Καλησπεριάνικα μπορεί να μην έχει τους κατοίκους που είχε άλλοτε, εξακολουθεί όμως να είναι μια μεγάλη αγκαλιά και τα πρώτα στην φιλοξενία.

Σ το χωριό Καλησπεριάνικα των Κυθήρων γεννήθηκε στις 9-3-1890 ο Νικόλας Λουράντος ένας από τους μετανάστες μας που έγινε μεγάλος Ευεργέτης. Γιός του Παναγιώτη Λουράντου και της Αγγελικής Μαρσέλου ήταν το τρίτο από τα δώδεκα παιδιά τους.

Αργότερα μεταφερθήκανε στο κοντινό με τα Καλησπεριάνικα χωριό, μεγαλύτερο βέβαια, τις Καρβουνάδες που ήταν το χωριό της μητέρας του. Τελείωσε το δημοτικό των Καρβουνάδων και το Σχολαρχείο των Κυθήρων. Τα καλοκαίρια εργαζόταν σε μια βιοτεχνία αεριούχων ποτών ενός συγγενή του στην Αθήνα, και τον χειμώνα σε ένα λιοτρίβι στο χωριό Καλοκαιρινές των Κυθήρων, που είναι και αυτό πολύ κοντά στα Καλησπεριάνικα. Μια μέρα γνώρισε ένα πατριώτη του ονόματι Παναγιώτη Αρώνη, που είχε μεταναστεύσει στην μακρινή Αυστραλία και ο οποίος ύστερα από χρόνια που έλειπε από το νησί, αποφάσισε να το επισκεφτεί. Ο νεαρός τότε Νικόλας

εντυπωσιάστηκε από τις αφηγήσεις του Αρώνη για την Αυστραλία και πήρε την μεγάλη απόφαση να μεταναστεύσει κι αυτός μια μέρα στην ξακουστή αυτή νέα Ήπειρο.

Πράγματι η απόφασή του πήρε σάρκα και οστά και μαζί με τον αδελφό του Γιώργο έφθασαν μια Κυριακή του Οκτώβρη του 1908 στο πρώτο λιμάνι της Αυστραλίας το «Freemantle». Από την αρχή είδε με πολύ θετικό μάτι την χώρα της υποδοχής του. Εκτίμησε τον τρόπο ζωής των πολιτών και το σύστημα με το οποίο λειτουργούσε η χώρα. Φρόντισε να μάθει γρήγορα την Αγγλική γλώσσα ώστε να επικοινωνεί αποτελεσματικά.

Στη συνέχεια δούλεψε σκληρά, έκανε οικονομίες και κατάφερε σε σύντομο διάστημα να γίνει επιχειρηματίας. Από εκεί και πέρα αρχίζει μια νέα και ενδιαφέρουσα ζωή για τον νεαρό Νικόλα. Με την διορατικότητα που τον χαρακτήριζε, την επιμονή και θέλησή του άρχισε να ασχολείται με επιχειρήσεις που είχαν προοπτική όπως, ξενοδοχεία, κινηματογράφο, αλλά και με διάφορες παραγωγικές επενδύσεις καθώς και αγορές ακινήτων. Παντρεύτηκε ωστόσο, απέκτησε και κόρη η οποία του χάρισε αργότερα τρία εγγόνια.

Ο Νικόλας από φτωχός μετανάστης έγινε εκατομμυριούχος και όχι μόνο. Καλλιεργήθηκε πνευματικά και ηθικά ώστε να κρατάει το μυαλό του ανοικτό χωρίς προκαταλήψεις και να ευεργετεί τον συνάνθρωπό του και την κοινωνία ευρύτερα ,όπου υπήρχε ανάγκη. Ειδικά την ιδιαίτερη πατρίδα του τα Κύθηρα που δεν τη ξέχασε ποτέ και την νοσταλγούσε όπως και τους δικούς του ανθρώπους που άφησε τότε πίσω.

Οι ευεργεσίες του πολλές, αλλά ενδεικτικά αναφέρονται για τα Κύθηρα: η κατεδάφιση του παλιού δημοτικού σχολείου του στις Καρβουνάδες Κυθήρων και η ανέγερση καινούργιου και πιο σύγχρονου, η αποπεράτωση του λιμενοβραχίονα του όρμου του Καψαλίου που φέρει και το όνομά του μέχρι σήμερα. Στην Αυστραλία οι δωρεές του ήσαν αξιόλογες και μελετημένες. Δημιούργησε την Έδρα των Νεοελληνικών στο Πανεπιστήμιο του Σύδνεϋ που φέρει το όνομά του, και έκτισε το Γηροκομείο «Lourantos Village» όπου βρίσκουν καταφύγιο για τα γηρατειά τους πολλοί συμπατριώτες Έλληνες.

Για τις προσφορές του, μεγάλες ή μικρές ,στην Αυστραλία η Βασίλισσα της Αγγλίας τον τίμησε με την απονομή του τίτλου του Ιππότη. Έκτοτε τον έλεγαν Σερ Νικόλας Λουράντος.

Όταν πέθανε η σύζυγός του, εγκαταστάθηκε σε ένα δωμάτιο στην Λέσχη του που ήταν χρόνια μέλος. Γενικά έζησε λιτά σαν Σπαρτιάτης , όπως εξ άλλου ταίριαζε στην ιδιοσυγκρασία του .Την 26-7-1980 επέστρεψε στον Δημιουργό του.

Μέλη τη Ομοσπονδιακής και Πολιτειακής Κυβέρνησης, Καθηγητές Πανεπιστημίου, Διπλωμάτες, εκπρόσωποι των Ελληνικών Σωματείων, συγγενείς, φίλοι, κ.α. πήγαν να του πουν το στερνό αντίο.

Ο Σερ Νικόλας Λουράντος που έφυγε φτωχός από το νησί του με εφόδιο την ευχή των γονέων του και ένα καλάθακι με ελιές και τυρί από την μάννα του για το μακρινό του ταξίδι κατάφερε να ανέβει τα σκαλοπάτια του Κυβερνητικού Μεγάρου στην Αυστραλία και να στεφθεί Ιππότης. Αυτός ο Ιππότης, ποτέ δεν αποχωρίστηκε μέχρι που πέθανε το καλάθακι της μητέρας.

Σημειώσεις:

Θέλω να ευχαριστήσω τον συμπατριώτη μου Ανδρέα Καλοκαιρινό, που ζει στα Κύθηρα για τις πληροφορίες που μου έδωσε για τον αείμνηστο Σερ Νικόλα Λουράντο και με τις οποίες ξεναγήθηκα στον κόσμο αυτού του ταπεινού και ανιδιοτελή Ευεργέτη μας.

Αυτές περιλαμβάνονται :

- Στην ομιλία του ιδίου του κ. Καλοκαιρινού στο Διεθνές Συνέδριο για τους Μεγάλους Ευεργέτες που έγινε στα Κύθηρα την 22-9-2005
- Στο βιβλίο "Portrait of Uncle Nick- A biography of Sir Nicholas Laurantus MBE, by Jean Michaelides- Sydney University Press, published 1987